

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

HIGIJENA RADNE SREDINE

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

NEMA

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

9

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

NEMA

7. Ograničenja pristupa:

(max. 150 karaktera)

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

3

10. Fakultet:

MEDICINSKI

11. Odsjek / Studijski program:

ODSJEK ZDRAVSTVENIH STUDIJA / STUDIJ SANITARNO ZDRAVSTVO

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. med. Nurka Pranjić, red.prof.

13. E-mail nastavnika:

pranicnurka@hotmail.com

14. Web stranica:

www.medf.@untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Obučiti studenta kako identificirati faktore rizika radnog mjesta, kako procijeniti ekspoziciju, posljedice, evaluirati i kreirati poboljšanja
- Osposobiti studenta za praćenje zdravlja i radne sposobnosti pojedinca i populacije u ovisnosti od ukupnih uticaja okolišnih faktora radnog ambijenta, te uslova i načina rada
- Osposobiti studenta za praćenje zdravlja i radne sposobnosti pojedinca i populacije zdravstvenih radnika u ovisnosti od ukupnih uticaja okolišnih faktora radnog ambijenta, te uslova i načina rada
- Specifični ciljevi osposobiti studenta za uzimanje radne anamneze, procjenu štetnih zdravstvenih efekata faktora radnog okoliša, uslova i načina rada, tumačenje i procjena rezultata praćenja okoliša i bioloških parametara u procjeni hitnosti i potrebe djelovanja u skladu sa standardnim postupcima u slučaju trovanja i nesreća na poslu
- Upoznati studente sa simptomima i reakcijama organizma koji nastaju kao posljedica efekata ekspozicije faktorima okoliša radnog ambijenta i uslova rada i radnih zadataka

16. Ishodi učenja:

- Razumijevanje složenih patoloških i toksikoloških mehanizama uzrokovanim ili pogoršanim faktorima radnog okoliša (hemijskim, fizičkim, biološkim, psihosocijalnim)
- Značaj upotrebe radne anamneze uz istoriju bolesti u dijagnozi zdravstvenih poremećaja
- Izgradnja stavova o dobrobiti multidisciplinarnog pristupa u očuvanja sigurnosti i zdravlja radnika
- Izgradnja stavova o rehabilitaciji i promociji zdravlja na radu

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Komunikacija. Uvod u higijenu rada. Zakonodavstvo u zaštiti na radu i medicini rada. Fiziologija rada. Psihologija rada. Principi toksikologije u medicini rada. Higijena rada. Štetnost alkohola i pušenja. Profesionalne bolesti i bolesti u vezi s radom. Povrede na radu, Povrede oka. Otrovanja olovom, živom, kadmijumom, manganom, kobaltom i berilijumom. Hlor i organohlorne komponente. Organska isparenja; Ugljen monoksid. Neionizirajuće zračenje. Ionizirajuće zračenje. Buka i vibracije i efekti profesionalne ekspozicije. Biološki agensi; Profesionalna TBC. Profesionalne bolesti kože i profesionalna astma

Profesionalne maligne bolesti. Intersticijske bolesti pluća. Silikoza, pneumokonioza kopača uglja i bisinoza. Asbestoza Hipersenzitivni pneumonitis i groznice na radu , profesionalna astma. Muskuloskeletni poremećaji, Carpal tunel sindrom. Adaptirano radno mjesto i profesionalna rehabilitacija. Ocjena radne sposobnosti, indeks i očuvanje radne sposobnosti. Rehabilitacija.

18. Metode učenja:

predavanja, vježbe, seminarski radovi, aktivnost na časovima.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Parcijalni ispit 1. - test - (osnove i principi medicine rada+ profesionalne štetnosti) 15 bodova

Parcijalni ispit 2. - test - (profesionalne bolesti i bolesti u vezi s radom, ocjena radne sposobnosti i promocija zdravlja na radu) 10 bodova

Parcijalni ispit 3. - praktični dio (vježbe, vještine) 20 bodova

Parcijalni ispit 4. Završni dio ispita 20 bodova

Seminar 10 bodova

Parcijalni ispit 2. - test sa 15 pitanja - 15 bodova

Parcijalni ispit 3. - praktični dio

Praktični dio sadrži 3 pitanja iz popisa vještina, ukupno 20 bodova.

Urednost pohađanja nastave (predavanja i vježbe) u semestru iznosi ukupno 15 bodova, sa tolerancijom od 3% izostanaka.

Završni ispit

Završni ispit se sastoji iz 3 pitanja iz modula 1-5 koja obuhvataju gradivo iz popisa znanja (klasifikacija 1 i 2: mora i važno je znati)- usmeni. Maksimalan broj bodova 20 bodova.

20. Težinski faktor provjere:

Formiranje kumulativne (konačne) ocjene:

10 (A) – izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama, 94 – 100 bodova

9 (B) – (iznad prosjeka sa ponekom greškom), 84-93

8 (C) – (prosječan sa primjetnim greškama), 74-83

7 (D) – (općenito dobar ali sa značajnim nedostacima), 64-73

6 (E) – zadovoljava minimalne kriterijume), 54-63

5 (F, FX) – (ne zadovoljava minimalne kriterijume; potrebno je znatno više rada), ispod 54 bodova (0-53) bodova.

21. Osnovna literatura:

Nurka Pranjčić i sar. Medicina rada. Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, Arthur, Tuzla 2007.

Fakultetska literatura po izboru!

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2013/2014.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

30.05.2013.